

1892/261

3-4. lap a hely. híj

FERTŐTLENITVE.

Debreczen, 1892.

257. szám

Kedd, október 11.

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hétra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos,

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház.
Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

A danaidák hordója.

Debreczen, okt. 11.

Szokatlan jelenség lepte meg a világot. Az a csöndes testület, mely a világ legjamborabb törvényhozóiból összeválogatva, csak arra való már huszonöt év óta, hogy fokozza a hadügyminiszterek bátorságát a követelésekben, — az a formászerű intézmény, melylyel soha bécsi plémgalléros vitéz urnak nem jutott eszébe komolyan törődni, ugy tesz, mintha megemberelné magát. Szinte maguk a delegátusok is elbámultak, hogy ők milyen bátor, erélyes emberek és örömtől sugárzó arczczal szorongatták egymás kezeit annak a nagy diadalnak a hatása alatt, hogy leszavazták a hadügyminisztert és utasították, hogy „tegye meg az előkészületeket“ a magyar katonai akadémia felállítására.

Egy pillanatig se ringatjuk magunkat illúzióban az iránt, hogy ez a határozat többet érne a körösi szentelt viznél. — Ugyan mikor látta a világ azt, hogy egy delegáczióális határozatot respektált volna a hadügyi kormány és mikor volt rá eset, hogy egy osztrák-magyar hadügyminiszter figyelembe vette volna azt a hangulatot, a mit a delegátusok körében tapasztal. Éppen azért sajnáljuk Ugron Gábort, hogy jobb ügyhöz méltó hazafias álláspontját azok előtt fejtette ki, a kiknek többségé-

ben nincs meg a kellő elhatározási szándék megtagadni a hadügyi követeléseket mindaddig, míg a nemzet kívánalmái nem teljesülnek s a kik flastromként a lelkiismeretükre egy se hideg-, se meleg határozattal elégnék tartják megmenteni a zászló becsületét.

A magyar tisztképzés régi követelmény. Mindig kibujt alóla a közös kormány. Az állítólag fölháborodott és keményebb szavakat pattogatott delegátusoknak alkalom volt nyújtva, hogy most ne bujhasson ki. Beóthy Ákos határozati javaslata a magyar katonai akadémia költségeire szükséges összegeknek a jövő évi budgetbe való beállítására kívánta utasítani a hadügyminisztert. Ha komoly volt a delegátus urak felháborodása, egyhangulag kell vala ezt a javaslatot elfogadniok.

De nem így történt. Minden szó nélkül megszavazták a budgetben azokat a milliókat, melyek a felfedező generálisoknak kellenek, többek közt egy új sátor-táborra négy milliót; de a magyar katonai akadémia számára szükséges öt milliónak jövő évre való beállítását nem tartották elég fontosnak. Megelégedtek a Hegedüs Sándor határozati javaslatával, a melyen bizonyára jóízűt nevetnek majd a generális urak a bécsi tiszti kaszinóban.

Pedig lett volna oka a delegáczióinak igazi felháborodásra is, olyanra, mely el-

söpörje helyéről a minisztert is. A hadügyi albizottságban Bauer báró nagyon is őszinte nyilatkozatot tett s ez alkalmas arra, hogy a magyar közvéleményt a legnagyobb mértékben nyugtalanítsa.

A dolog a tudósítások szerint így történt:

Bolgár Ferencz utalva arra, hogy a hadügyminiszter két évvel ezelőtt a békeállomány szaporítása és a költségek megfelelő fokozása tekintetében bizonyos kijelentéseket tett, gyanujának adott kifejezést, hogy a hadügyi kormány nem áll meg a békeállománynak most követelt 16.988 emberrel való emelésénél, a mi a rendes költségvetésben 2.555,141 frt., a rendkívüli költségvetésben pedig 1.685,000 frt költségzaporulatot jelent, hanem tovább megy s a létszámot és ezzel a költségeket tovább fogja fokozni. A szónok kijelentette, hogy ezt nem tartaná helyénvalónak s őszinte vallomástételre szólította fel a hadügyminisztert. — Bauer báró hadügyminiszter egyebek közt így válaszolt erre a felszólításra: „Nem tagadom, hogy a békeállományt fel akarom emelni. Most az első, a jövő évben a második, azután a harmadik s végül a negyedik negyedét fogom beállítani. — Be kell állítanom ezen kívül minden ezredhez még egy őrnagyot.“

Ennek a nyilatkozatnak a horderejét könnyű kiszámítani. Ez a kijelentés a bé-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy házasság története.

Francziából: ifj. Harsányi Sándor.

„Van szerencsénk Urasággal tudatni, egyetlen leányunknak Ellának, G. Edmonddal, a XII-ik huszárezred főkapitányával történt eljegyzését.

Egyszersmind van szerencsénk a f. hó 22-án délbe 1/2 12 órakor tartandó esketési szertartásra ezennel meghívni.“

Nápoly, 1891. szept. 2.

Hartwick gróf és neje.

— Ah, a kis Ella csakugyan férjhez ment! — kiáltott fel meglepetve az eljegyzési hírvétele alkalmával, a piros bársony fedelű eljegyzési lapot kezében tartva, Aranyiné ó nagysága.

— Tudjátok lelkem — szölt ő a látogatás-ban nála levő három mellette ülő barátnőjéhez, — ez egy oly házasság, melynél nagyobbára én viseltem a gondviselés, vagy ha úgy tetszik, a házasság-közvetítő szerepét.

S e szavainál a szép fiatal asszony elkezdett oly jóízűen nevetni, hogy a társaságban senkit sem hagyott jó kedvének kitörése érintetlenül s mindenki leste ajkairól nevetésre derülé-
nek magyarázatot, — mit ő nem is késett megadni.

— Ez tudjátok — kezdte ő az elbeszélést a maga kedves és elragadó hangján, — oly szel-
lemes kis történet, mit én kellőleg vissza nem tudok adni, már csak azért sem, mert a főszerepet benne én viszem, magamat pedig nem il-
lik egy elbeszélésben előtérbe tolnom.

Mindazonáltal számítva elnézésekre s igéretet téve, hogy röviden, de híven fogok mindent elbeszélni, elő fogom nektek adni a történetet.

E szavai után leereszkedve egy alacsony bársony fautel-be parányi, de parfümmel gazdagon öntözött kendőjével legyezgetve magát, ugy tett, mint a ki titkos történetek felderítésére van hivatva.

— Mint tudjátok — kezdé az elbeszélést a csupa hölgyekből álló társaság előtt — az őszszel lesz egy éve, hogy feleségül mentem mostani férjemhez, ki most a legfelső törvényszék egyik bírāja.

Esküvőnk a holt nyári szezonra esett, a midőn egész Páris menekül falura s esküvőnk mondhatni szűk körben folyt le, daczára nagy kiterjedésű rokonságunknak.

Az esketési szertartás lefolytával mi is azonnal nászutra indultunk, nem engedve meg magunknak alig pár órát a lakodalom után.

Mi nászutazásra Olaszországot választottuk s egyenesen Nápolyba váltottuk meg jegyünket, férjem ugy gondolkodván, hogy ott egyszersmind felkeresi legkedvesebb s rég nem látott barátját Hartwick grófot is s igénybe veendjük szives vendégszerető meghívását.

A nagyszerű, szépségekben mondhatlan gazdag olaszországi vidékek leírásával nem fárastalak titeket, csak annyit kell mondanom, hogy egy heti élvezetes utazás után — minők a nászutazások szoktak lenni — megérkeztünk utazásunk célpontjához Nápolyba, hol férjem nem akarva szállodába menni, egyenesen Hartwick barátunk lakására hajtottunk.

Képzeltetik azt a meglepetést és zavart,

mit váratlan megérkezésünkkel H. gróf házában előidézünk.

H. szóhoz alig tudott jutni, midőn régi barátjával, férjemmel szemtől-szembe találta magát este 9 órakor. Végre is férjemnek kellett őt megszólítani.

A találkozás természetesen nagy örömmel járt mindkét részről. Talán 15 év óta csak le-
vélelleg érülközhettek ők, a kik azelőtt elválhatlan jó barátok voltak. Most tehát alkalmok nyílt egymás iránt érzett s a hosszú időtartam daczára is szíveikből ki nem aludt baráti szeretetöket egymás iránt bebizonyítani.

Jó késő lehetett már, hogy férjem és barátja H. gróf elteltek a beszéddel s ifjúkori reminiszcentziák felújítása után egymásnak jó éjt kívántak.

Férjem hálószobája közvetlenül a házigazda szobája mellett volt, mig én a lakosztály másik szárnyában, a női terem egyikében voltam szomszédos Ella k. a. szobájával.

Az én szobából nagyszerű kilátás nyílt a gyönyörűen rendezett parkra, melyen tul a morajló tenger hőmpölygette hatalmas hullámain, hátán nagy hajókkal és kis csónakokkal, igyekezve őket mintegy lerázni magáról.

A gyönyörű őszi estén ugy tűntek fel a távolban ezek a kis csónakok fehér vitorláikkal, mint megannyi apró madarak, melyek a vizeikre felett repkedni szoktak.

Ah, valóban ideális látvány volt ez s csak sajnálni tudom, hogy ti ott nem lehettetek velem mindnyájan!

De most veszem észre, hogy lelkesedésem heve — ha így folytatom — elragad magával s nem fogok elegendő tehetni kíváncsiságtoknak, melyet pedig felköltöttem.

ke állománynak 67 ezer 925 ujoncczal, az ujoncztartási költségeknek a rendes költségvetésben tíz millió és 220564 forinttal, a rendkívüli költségvetésben hat millió hétszáznegyvenezer forinttal, az őrnagyok fizetésére fölvetett összegeknek 242 ezer 800 forinttal való emelését jelenti. De többet jelent. Az új költségek rengeteg summáján kívül azt is, hogy annyi ujonczot, a mennyit a hadügyminiszter kíván, ujonczjutalékból kiállítani nem lehet s hogy ebben az esetben a véderőtörvényt is meg kellene változtatni, mert a hadügyminiszternek ilyen számú ujoncz követelésére felhatalmazást nem ad.

A delegáció ennek dacára nem tagadta meg a budgetet a hadügyminisztertől — és egy jámbor óhajlás kimondása után, jól végezve dolgaikat, szétszórtak. Nos tehát, a nemzet bizonyosan nem nagyon elégedhetik meg az ilyen alkotmányos viszonytal, a mikor a hadügy feneketlen doneidák hordóját a delegátus urak ilyen szolgálai készséggel segítenek töltögetni.

(a.—e.)

— **Salamon Ferencz** † Arról a szomorú hírről értesülünk, hogy **S a l a m o n** Ferencz, a kitűnő történettudós tegnap reggelre virradó éjjel gyomorrák következtében meghalt. A boldogult a magyar tudományos világnak nagy büszkesége volt s széles tudásával, erős kritikájával remek prózájával a hazai történelmi tudomány egyik vezéralakjává lett. — Mint aethetikus és kritikus ugyancsak előkelő helyet foglalt irodalmunkban. Egyetemünknek egyik disze és kitűnősége volt, hallgatói nemcsak tisztelték, de szerették is. A hatvanas évek híres irodalmi gárdájának, az „Aranyék” körének volt kiváló tagja. Nagy munkái közül legnevezetesebb Budapest története, melyet a főváros megbízásából írt, s melyből eddig csak két kötet jelent meg. A nagyszabású munka a magyar tudományos irodalom legkivá-

lább műveinek egyike, és szerzőjének nevét literatúratörténetünkben örök időkre megőrzi. Salamon Ferencz az utóbbi években a „Budapesti Közlöny” is szerkesztette. A nagy tudós halálhíre országszerte mély részvétet kelt, mert nemcsak tudományos és irodalmi köreink, de egész közéletünk kiváló tagját gyászolja az elhunytban. — Nyugodjék békével!

— **A külön közigazgatási fogházak** jövőre meg fognak szűnni a képviselőház igazságügyi bizottsága által legközelebb letárgyalt s a házban is nemsokára napirendre kerülő törvényjavaslat azon rendelkezése folytán, mely szerint a fogház- és elzárás-büntetés bírósági fogházakban fog ezentúl végrehajtani, habár közigazgatási hatóság szabta is ki a büntetést. E javaslat előrelátható elfogadása esetében külön közigazgatási fogházak nem fognak többé építtetni s a meglevőket, mint értesülünk, toloncz-, esetleg dologházakra fogja a belügyminiszter felhasználni.

— **Özvegyek és árvák az állam konyerén.**

A képviselőház tagjai e héten fogják megkapni a pénzügyminiszternek terjedelmes jelentését az 1842-től 1889-ig terjedő negyvennyolcz év alatt állami ellátásban részesített azokról az özvegyekről és árvákról, a kik 1889. decz. 31-én ellátásukat tényleg még élvezték. Az előterjesztés megjelöli az özvegyek és árvák által élvezett járandóság évi összegét, a férj, illetve atya szolgálati minőségét, beszámított szolgálati idejét s a tényleges szolgálatban utólag huzott fizetés évi összegét is. Több ezere meg azoknak az özvegyeknek és árváknak a száma, a kik az állam konyerét eszik, de ugyancsak szűken van kimérve számukra ez a kenyér. Van közöttük olyan özvegy is, a ki évenként 43 forint és 80 kr. s olyan árva, a ki évenként 5 frt 47 kr. „ellátást élvez.” 1889. évi decz. hó 31-én a meddig a miniszteri kimutatás terjed, a legnagyobb özvegyi ellátása volt: Grenzenstein Gabriella miniszteri tanácsosnénak (1800 frt) és Perczel Béláné kuriai elnökénének (1780 frt.) Az árvák közül egyetlen egy Szende Erzsébet, Szende Béla elhunyt honvédelmi miniszter leánya részesült kegydíjként jelentékenyebb, 630 forintnyi évi ellátásban. Az özve-

gyi ellátások tulnyomóan nagyobb része alatta marad az évi 600, az árváké alatta az évi 200 forintnak.

Budapest-Debreczen.

— Kolerás levél. —

— okt. 10.

Országszerte a fenyegető kolerajárványról beszél mindenki. Itt van kétségbevonhatatlanul; a fő- és székvárosban már befészkelte magát. Ott aztán van is kapkodás, de hiába, már késő, eddig kellett volna szigoruskodni, nem akkor, midőn már nyakukon a járvány. Okulhattak volna Bécs példáján, mely okszerű és nemcsak papiron, hanem tényleg is foganatosított óvintézkedéseivel megelőzte, kikerülte a bajt. Budapest ellenkezőleg történt; ott eddig nem tettek semmit, most aztán kapkodnak ide-oda, mint Bernát a menykőhöz. Lukács Béla miniszter bizonyítja, hogy nem a hamburgi bőrök importálták a nyavalyát; senki sem hiszi neki. Hogy is lehetné! Sélley új rendőrkapitány igyekeznék megtenni minden lehetőt: szigoruan fogja meg a dolog végét; dezinfecziáltatja a gyanus munkas-lakásokat és butorokat; rendőreinek harcot kell vívni a felbőszült köznéppel.

Ott tehát, kénytelen az előjáróság bevalani, hogy igen sokat tanakodott ugyan, de annál kevesebbet tett. Pedig: „minden szép szóval szebben beszél a tett” s miután a vidéki városokban még nem késő, tehát tenni kell, a tanakodásra már nincs idő.

Városunkban is addig tanakodtak bizonyos hamburgi gyapjuszállítvány megégetése felett, hogy a megrémült tulajdonosnak ideje volt az intézkedést belügyminiszteri rendelettel meghiúsítani, s ha igaz, a finom gyapjuszállítvány mai napig is a város közepén van raktározva s talán még nem is lett fertőtlenítve! A budapesti bőröket habár elég későn, de mégis elégették.

A házankénti karbolozás is folyamatban van s a városi egészségügyi szakosztály járványbizottságga alakult a napokban és a tanács egy — a népet felvilágosító — „Hirdetés”-t bocsátott ki. Ez intézkedések helyesek,

— Nos hát, hogy tovább folytassam elbeszélésem, harmadnapra ott időzésünk után barátunkkal kirándulást terveztünk egy közeli hegyre, hol éppen az nap katonazene is volt.

Kinn tartózkodásunk folyama alatt — akarva nem akarva — észre kellett venem, hogy Ella k. a. kivel természetesen Nápolyba érkezésem alkalmával mindjárt barátságot kötöttem — nagyon epedő és szenvedélyes pillantásokat vetett szembenálló és a zenére szintén figyelő kapitányra, sőt úgy vettem észre, hogy még sóhajokkal is megtoldotta azokat.

— No gondoltam magamban, — itt egy regény! S ettől fogva minden figyelmemet — természetesen tartózkodva az esznevezéstől — a szerelmes pár telegraphirozására fordítottam, a mi bizony meglehetősen jó darab ideig tartott.

Azután pedig, hogy felköltsem Ella k. a. feltékenységét közelebb mentem kissé a kapitányhoz, s észrevehető jóleső érzettel jártattam végig szemeimet.

— Oh, de csinos és gavallér tiszt ez — szóltam lassu hangon, de úgy hogy a körülöttem állók nem, hanem csak Ella k. a. hallotta meg. S hogy íranta mutatott szerelmemet illusztráljam is, kezem szivemhez szoritottam.

Elképzelhetik aztán azokat a dühös pillantásokat, miket Ella k. a. rám vetett!

Az egész délután több figyelmet fordítottam a kis főkapitányra, — kinek később nevét is megtudtam, — Edmondnak hívták — mint a szép katonazene. Este felé aztán haza indultunk. Ella k. a. észrevehetőleg szórakozott volt. És nem akarva feltűnést kelteni, — igyekeztem szórakozottságát a zene hatának feltűntetni.

A vacsora alkalmával is inkább nyomott mint vig kedély volt észlelhető, mi talán fáradtságunknak is volt tulajdonítható.

Látszott az egész társaságon, hogy pihenésre vágyik, 9 órakor fel is oszlott a társaság.

Férjem, barátjával Hartwick gróffal a férfilakosztályba ment, míg én Ella k. a.-al a női hálótermekbe vonultunk.

Nekem szokásom estenként lefekvés előtt, — különösen ha szép holdvilágos este van — az ablakom előtt ülni, s nem ritkán el is ábrándozom. Megvallom, nehezem mondtam volna le e szokásomról ezuttal is, anyival is inkább, mivel gyönyörű holdvilágos este ígérkezett.

Nem akarva Ella k. a.-t zavarni, — kinek szobáján keresztül kellett volna mennem, ha a tornácra akarok kijutni, csak szobámban belülről huztam az ablak mellé egy széket, s onnan tekintettem bele a gyönyörű holdvilágos éjszakába.

Hirtelen úgy tűnt fel előttem, mintha valami árnykép suhant volna el a park fái mögött, kevesre rá pedig emberi suttogást véltem hallani.

Nem tagadom, bizonyos női féltékenység vett rajtam erőt, elgondolva, hogy férjem tőlem távol alszik a lakosztály másik felében, s egy fiatal lányal egyedül vagyok e nagy épület-szárnyban.

Nagymérvű féltelmemet azonban csakhamar vissza alig tartható nevetés váltotta fel, mely onnan keletkezett, hogy láttam, miszerint a fák mögött mozgó alak ugyancsak dühösen hányja felém csókjait.

— No gondoltam magamban — ez bizonyosan a gróf, ki esteli sétáját végzi s nagyon el van merülve gondolataiban.

Azonban csakhamar meggyőződtem a felől, hogy tévedtem. Láttam ugyanis, hogy nevezett alak hirtelen lehajol a földre, s néhány apró, parányi gavicstól szedve, egyenesen ablakomon keresztül szobámba dobálja azokat.

Egyik épen ablakom párkányára esvén, ránéztem, s láttam, hogy papírba van burkolva.

— Szegény gróf — gondoltam magamban — bizonyosan szerelmes lett belém, s most rendez — vous-t kér.

Nem állhatam a sok integetést, jeladást, kihajoltam ablakomon, s lassu hangon szóltam a kissé távol álló alakhoz! jöjjön!

Kétszer nem kellett szólanom, mert ember i

gyorsaságot felülmúló hirtelenséggel mellettem termett a mozgó alak, kiben most közelebről egy csinos huszártisztet fedeztem fel, ki egy alapos ugrás után nem magas ablakomon keresztül vetve magát, szobámban termett.

Mikor mellettem volt, szót — beszédet nem várva, forró csókot nyomott ajkaimra, aztán homlokomra, hajamra stb. s szóhoz jutni, nem engedett.

Mikor aztán kissé az ablakhoz fordultunk, a hold kibujva a felhők mögül, kis villágosságot árasztott be szobámba. Képzelték azt a meglepetést, midőn felismertük egymást, én ő benne a katonazene alkalmával látott huszártisztet, ő pedig bennem a Hartidick gróf vendégét.

Kissé kényelmetlen helyzetbe jutottunk. Én, mint gondolhatjátok, se zajt nem csaptam, se nem kiabáltam, se botrányt nem csináltam, sőt ellenkezőleg, a látható zavarba jött kapitány bocsánatkérésére mosolyogva adtam meg a pardon-t.

Aztán egész kedélyesen beszélgetve vele kikérdeztem, hogy kinek szánta csókjait. Ő egész nyiltan bevalotta szerelmét Ella k. a. iránt, nem titkolva, hogy talán viszont is szeretettik, kérve egyszersmind, hogy ügyöknek előmozdítója legyen a szerelmi viszonyukról hallani sem akaró szigorú szüléknél.

A félreértés elől tehát felvilágosítottam. Férjemnek ugyan nem szóltam a dologról, de nem hiszem, hogy volna udvarias férj, ki ilyenért megharagudhatna.

Az elbeszelt esemény története aztán egy hónapra annyi bizonyos, hogy Edmond kapitány nagyon bejáratos lett Hartwick grófék házához, hol úgy látszik szívesen fogadták.

Ma pedig 10 óra a történetek után ez elagans, bársony tokba kötött lap tudatja velem kis Ellának Edmond kapitánnyal történt eljegyzését!

de nem elégségesek arra, hogy a járványnak Debreczenbe hurczolását megakadályozzák; úgy hogy bátran állítható, hogy Budapest fő- és székváros hatósága nagyobb elővigyázattal gondol a vidék megóvására, mint maguk a vidéki városok. — Legalább forma szerint így van; de épen erre a formaszertisre akarjuk felhívni Debreczen város előljáróságának a figyelmét. Ugy áll t. i. a dolog, hogy a m. államvasutak igazgatósága a belügyi és kereskedelemügyi miniszterek rendelkezésére kibocsátott egy hirdetőment, melynek értelmében a Budapestet elhagyó utasok s azok podgyászai f. hó 8-ikától kezdve szigorúan felülvizsgálatnak a kellő számban kirendelt orvosok által. Ez igen szép volna, ha keresztül is vitték volna, de nem így történt.

Épen aznap utaztam Debreczenbe a fővárosból, s miután a hirdetőment olvastam, annak utasítására szerint egy órával előbb megjelentem a pályaudvarban s vártam saját magamnak és podgyásznak dezinficiálását. Ott azonban csak annyit tettek, hogy minden vizsgálat és óvintézkedés nélkül kaptam a magam részére egy sárga czédulát: „E g é s z s é g e s” felirással, podgyászomról pedig piros czédula tanúsította, hogy „Orvosilag megvizsgálatott”. Szegény orvosnak alig volt annyi ideje, hogy e nyomtatványoknak aláírja gyorsan a nevét; annyian tolongtak aztala körül, még a vonat indulása előtt pár perczel is, hogy némelyiknek husz emberen át lökte oda az igazolványt.

Már most kérdem, ilyen eljárás nem egyéb-e egyszerű szemfényvesztésnél? Mit ér az, hogy e sárga czédulát a vasuton a kalauz előkérte, mikor ilyet boldog-boldogtalanul kapott? A hírlapok, fertőtlenítve érkeznek hozzánk, pedig annyi bizonyos, hogy azok nem járnak be sem a Nefejejts-utczát, sem a kolera-kórházakat! Utazni pedig lehet akárkinél. Mindenesetre lelkiismeretlen eljárás az, a fővárosi intéző közegektől, hogy ily szemfényvesztéssel akarják felültetni a vidéki városokat. És épen arra hívom fel Debreczenben a közfigyelmet, hogy ne higgyenek e — csak papíron létező — előírányszatnak.

Nem tudom azóta történt-e valami erőlyesebb intézkedés, de annyi tény, hogy tegnapelőtt így, és nem másképp jártak el. S miután gondolom, hogy e lépést tudatták még akkor — első napján — a vidéki városokkal, mi sem természetesebb, mint hogy azok teljesen megnyugodva vették tudomásul s ha addig gyakoroltak is valamely ellenőrzést a fővárosból érkezőkkel szemben, ettől kezdve azt is elhagyták, gondolván, hogy ugyanis megteszi Budapest a magáét.

Debreczenben azonban épen az nap kezdődött a vásár s így megvárhattuk volna, hogy legalább ilyenkor valami óvintézkedést fogadatositanak a vasutnál; teljesen bántatlanul engedték azonban a Budapestről érkezőket bemenni a városba. Ki tudja, a vásárra jövő, kereskedők, ügyönkök között, a kik sok mindenféle helyen megfordulnak, nem hozta-e el valamelyik, nem hozta-e el több a járvány csiráit, esetleg a legfertőzöttebb helyekről? Mindenesetre a vásári tumultust ilyen kolerás időben nem kellett volna kihagyni a számításból. Más városokban nincs ilyen alkalom s mégis pl. Pozsony, újabbán már a közeli Nyiregyháza is 5 napi vesztégár alá veti — igen helyesen — a Budapestről jövőket. Debreczenbe pedig tegnapelőtt a budapesti gyorsvonat érkezésekor egyetlen orvos sem mutatta magát, hogy legalább szemébe nézne a gyanus helyről érkezőnek!

Még nem késő a védekezés, tegyük meg minden lehető városunk, magunk érdekében és pedig minél gyorsabban, mert a k é s e d e l e m h a l á l ! (Tegnap számunkból térszűke miatt kimaradt. A szerk.)

Junior.

Régi mizéria.

Debreczen, okt. 11.

Tekintetes Szerkesztő ur! Tudomásom szerint, legalább a mai napig, ön sem házi ur s ha lakás-mizériákban már volt része, csak mint lakó és bérlő vette ki a szenvedésekből osztályrészét. Ne zárja el hát b. lapját tőlem, midőn Gondy Károly urnak a fenti czim alatt megjelent keserveire egy sokat szenvedett parthei-lélek könyeit akarom abba beletemetni.

Debreczen városából a nagyerdőbe — a városi villák egyikébe — kergetett a nagy nyári meleg s eleintén valóságos tudógimnasztikát végeztem ott feleségemmel együtt, midőn egyszerre csak, 3—4 hét után ránk tört az unalom, az erdő csöndjébe beleveszni láttuk kedélyünket és Schoppenhauer-féle pesszimizmussal még a nagy-erdei port is ártalmasnak tartva, visszavágyódtunk a város falai közé.

A lombokat nagyon szeretttük volna magunkkal hozni; de miután a debreczeni nagyerdő nem szokott a la birnami erdő utnak indulni, egy lombos, fás, árnyas udvar után néztünk. Rövid keresés után czélnál voltunk.

Egy kaczer vasrácsos kapu felett vadszölő mosolygott felénk. Az udvar köröskörül zöld futókkal pompázott és szinte oda képzelte magát a néző egy karsu tornyu nyári lak terraszára, a hova selyem szárnyakon susogva köszönt be az esti szellő. A kép sokkal szebb volt, sem-hogy hosszas tépelődésnek helye lehetett volna s én a „lakás kiadó” táblát azonnal le is vétetem, felmenve a ház boldog tulajdonosához.

Keservesen tapasztaltam, hogy tiszta boldogság nem létezik, midőn az én idylli ábrándjaim rózsás képét durva kezekkel kezdte lerombolni a házi ur, midőn a 4 szobácskáért 500 forintot, vagyis 1000 koronát kért tőlem. Mit nem tesz ám az ember a kényelemért? Nemcsak megígertem a magas bért, de pontosan fizettem is, míg házi gazdám a ronda szobák kifestéséhez, ajtócsináláshoz, feljaro készítéséhez csakis becses ígéretét adta, de máig sem váltott be ez ígéretből semmit, hanem várja a valuta-szabályozást; talán azt remélve, hogy a többi kétes értékű papír között az ő ígéreteit is arannyal fogja a kormány beváltani.

En mindazonáltal bementem a lakásba s tág tudóval hajoltam ki a folyosó ablakán, hogy a főnyó-illatos levegőt beszívhasam. Sajnos és szomorú csalódással kellett menekülnöm az udvartól jól elszigetelt szobáimba, mert éppen ablakom alól éreztem a ház 10 napi szemetlőnek, hulladékaiknak bűzét felszállani, oldalról pedig a nyitott 00 helyiség kellemetlen amoniák illata csapódott felém.

Leültem és megirtam, de később el is mondtam házi uramnak panaszaimat, érthetővé tettem előtte, hogy a kolera esetén családomb védtelenül marad, mert az életemet nem biztosítottam s kértem, ne tegyen ki engem a kolera veszélynek, mert bár hiu ember vagyok, nem szeretnék az ujságok kolera rovatában szerepelni. Tisztítottassa, hordassa ki a szemetet s tegyen valamit a 00 as helyiség tisztán tartására . . . Ez volt bűnöm! Ezért szenvedek, pardon, de még azért is, mert az én kedves házi uram e kérésre nem hajolva, csak akkor vitette el kedves kegyelettel őrzött szemetjét, mikor hatósági intervencióért folyamodtam. — Ez indította a házi urat ujságírára (bizonyosan nem ismeri az elkövetett bűn nagyságát) és annyira magán-kivüli állapotba hozza, hogy mérgeiben való megpukkanástól is fél; sőt rémeket is lát, mert abban az ideában él, hogy én aszfaltot, mozaikot, cementtáblát, vasredőnyt, foyance-t, majolikát, meidinger kályhát, tapétát, parkettet, villanycsengőt stb. kérek tőle; sőt még azzal is vádolt, hogy az utcai ablakok északi fekvését is meg akarom változtatni. Pedig dehogyan akarom! Tudom én azt, hogy ez lehetetlen; de meg elég verőfényt látok én így is, ha házi uram mosolygó ábrázatjánál melegszen.

Egy kissé tiszta udvar s egy jól elzárt, időnként tisztítható szeméttartó képezi összes vágyaimat; a többi mind rémlátomány!

Látja t. szerkesztő ur, ilyen az én állapotom s arra kérem csak ezek elmondása után, tudassa velem, vajjon minden házi ur hasonlít-e az enyémhez? mert ha igen-nel felel, megnyugszom sorsom mivoltán, ha pedig nem-mel nyugtat meg, akkor összeszedem a sátorfámat.*

Transsylvaniaus.

Irodalom.

* Magyarország iparosainak és kereskedőinek legujabb czimtára — egy több mint 300 nagy nyomatott ivre terjedő két és háromne-

*) Kényes kérdés, melyre legközelebb, helyi viszonyainkra való tekintettel, részletesen fogunk megfelelni. Addig is annyit, hogy hiszen jó az a türelmivirág és, a mint mi ismerjük az embereket, bőven kell annak tenyészni házi urnál, lakónál — egyaránt. A szerk.

gyed kiló súlyu diszes kötésű óriási munka folyó évi október 20-án jelenik meg a Magyar Kereskedők Lapja kiadásában (Budapest, kerepesi ut 32.) E czimtar teljes mértékben bírja az ily művelt három főkellékét, t. i. adatai ujak, teljesekek és megbízhatók, mert a népszámláláskor begyűlt hiteles adatok alapján az ország összes ipari- és kereskedelmi vállalatait, nevök, szakuk és lakhelyük szerint feltüntetve foglalja magában.

A nagy czimtar használhatóságát tartva szem előtt, abba nemcsak a szoros értelemben vett ipar- és kereskedelmi vállalatok vétettek fel, hanem egyéb oly intézetek és vállalatok (pénzintézetek, bányavállalatok stb.) a melyeknek felvétele szükséges volt.

Hogy e nagy czimtar minél szélesebb körben elterjedhessen és külföldön is használható legyen, a magyar szöveget kivül német, horvát és francia nyelvű felirások is alkalmaztattak. Ami az anyag részletes beosztását illeti, a munka két főrészből áll, ugymint a szorosabb értelemben vett a) Magyarország és b) Fiume, valamint Horvát-Szlavonország kereskedőinek és iparosainak czim- és lakjegyzékéből.

A munka végén magyar, német, horvát és francia betűsoros tárgymutató alkalmaztatott.

Az egyes kereskedők és iparosok névszerint, betűrendben s városokban az utca és házszámának, valamint a megye és a legközelebbi posta és távirda állomás neve feltüntetésével közöltetnek.

Gyárak és egyéb iparvállalatok, a melyek több mint huszegedszemélyt alkalmaznak megkülönböztetés végett vastagabb betűkkel nyomatattak.

A nagy czimtar bolti ára nagy terjedelme (3000 oldal) kemény vászonkötésben tizenöt forintban van megállapítva. A „Magyar Kereskedők Lapja” kiadóhivatala (Budapest, kerepesi ut 32.) azonban abban a helyzetben van, hogy a nála megrendelt példányokat tizenöt frt bolti ár helyett tíz forintért szállíthatja a megrendelőnek.

Megrendelések közvetlenül a „Magyar Pénzügy” vagy a „Kereskedők Lapja” kiadóhivatalához (Budapest, Kerepesi-ut 32.) czimzendők.

A munka a folyó évi október 20-ától kezdve fog szétküldetni a megrendelőnek.

Különlék.

* **Megtalálták Noé bárkáját.** Azok a hitetlen Tamások, a kik nem hitték el a Noé csodás menekülését, most kénytelenek lesznek meg térni, mert Örményországban, az Ararat hegy csucsán megtalálták ősapánk bárkáját. Nouri József theologiai doktor, babiloni archidiakon és malabari pápai delegátus akadt reá és leletéről hosszabb jelentést irt a párisi „Univers”-nek, mely nagy jámboran kijelenti, hogy nincs szó valami rossz vicczről, mert Nouri ur nemcsak tudós, de egyuttal erőlyes ember. A jelentés részletesen elmondja, hogy a tudós hogyan és kikkel mászta meg a hegyet apr. 25-dikén és d. u. 2 óraker megpillantotta a bárkát. A hó már részben elolvadt és a hegymászó vagy ezer lábnyira volt a hegy csucsától, mikor „szabad szemmel oly helyet pillantott meg, melynek különös színe semmi tekintetben sem illett a hegy csucsán levő hó fehérségéhez.” — Ezt a „különös színt” Nouri ur nem írja le bővebben. Majd így folytatja: „A különös jelenség meglepett; föltettem szemüvegemet és még 200—300 lábnyira haladtam, miközben északnak fordultam és egész figyelmemet a sötét foltnak szenteltem. Meggyőződtem róla, hogy szemben voltam a bárkával, egy nagy hajóval, melynek egy része kilátszott a hóból és világosan meg volt különböztethető; körülmentem a hegyen és láttam egész terjedelmében. A hajó 300 láb hosszú, 100 láb magas; közepén torony emelkedik, oldalán ablaknyílások vannak. A tetőzet a hó sulya alatt behorpadt.” A kanonok ur ezután leírja lelkiállapotát, melyben a hajót szemlélte és végül erősen bizonyoskodik, hogy ő és társai csakugyan látták, a mit láttak.

* **Nők kizárása a telefon-szolgálatból.** Brüsszelben jövő év januárius elsején az állam veszi át az összes telefon-hálózatot. A főposta-

mester értesítette erről a telefon-társaságot, kijelentve, hogy az eddig alkalmazott sok női személyt állami szolgálatba nem veszi át. — Természetes, hogy Brüsszelben azonnal mozgalom indult meg a telefon-kisasszonyok érdekében.

* **Lakodalom menyasszony nélkül.** Egy zombori jómódu iparos leányát feleségül kérte egy csonoplai fiatal mesterember. A leány mást szeretett, tehát sehogy sem akart engedni a fiatal ember kívánságának és a szülők akaratának. Már ki volt tűzve az esküvő napja s a leány még mindig vonakodott. Végre a nagy nap előtt való este a szülők olyan súlyos és kézzelfogható argumentumokkal léptek föl, hogy a leány mindent megígért. Nyugodt lélekkel feküdtek le a szülők, a leány pedig még fenmaradt az alatt az ürügy alatt, hogy selyempántlikákat készít a lakodalmas fogatok számára. Reggel megjött a vőlegény, módban hagyva Csonoplián a háznevet, hogy süssék-főzzék de nagy ebédet hetven ember számára. Lassankint egybesereglett a násznép is, de hiába, mert a szülők nagy sopánkodással kénytelenek voltak bevallani, hogy a menyasszony szobája üres, a madár kiröpült a kalitkából. Nagy bánatában azután a násznép megette a lakodalmi ebédet. Hogy a boldog menyasszony hova lett, azt maig se tudják.

* **Hogy lettem a halottégetés hive.** E czímen a berlini „Flammbean“ következőket írja valaki: „Kertész vagyok. Nemrég a weiszensei zsidó temetőben segédkezni kellett egy holttest exhumálásánál. Midőn a koporsó láthatóvá lett, oly zaj hangzott ki belőle, hogy a munkások rémülten ugrottak ki a gödörből. Felnyitották a koporsót és ekkor kitűnt, hogy a holttest egy sereg patkánynak szolgált lakhelyül és fészekül.“ — Az igaz, hogy az ily látvány elveszi az ember kedvét az eltemetéstől.

* **Bécsből Berlinbe négyes fogaton.** Ez volt a terve Weisz Lajos bécsi lókereskedőnek s el is hitette a berliniekkel, hogy terve pompásan sikerült. Most azonban kislútt, hogy Weisz egy szélhámós, a ki a legnagyobb mértékben méltatlan volt arra az ünneplésre, melyben őt Berlinben részesítették. Egyik lova ugyanis utközben kidült s három lovával csak nehezen birt Seufenbergig vergődni. Itt fogatát gyorsárúként adta föl Grossmahlowig, mely még egy órányira van Berlinton. Grossmahlowba egy berlini lókereskedő társától hozatott negyedik lovat s így hajtattott be aztán Berlinbe. Egy berlini távirat szerint tisztjeink több vendéglőben kérdezősködtek Weisz felől, hogy Berlinből távozásra kényszerítsék. Weisz különben egy ismert bécsi sportmannak egykori kocsisa.

* **Három kifogott holttest.** Budapesten tegnap a vigadó előtt egy eddig ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. A budai oldalon — ugyancsak tegnap — a Rudas fürdő táján fogtak ki egy férfi holttestet. Mindkettőt kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Ezen a két holttesten külerőszaknak nincs nyoma. Egy harmadik férfi holttestet már 4 nap előtt fogtak ki a Dunából s ki is vitték a temető halottas házába, onnan azonban visszaküldték a törvényszéki intézetbe, mert a holttesten lösebet találtak. A törvényszéki orvosai holnap boncolják föl a holttestet, hogy lehetőleg megállapítsák, öngyilkosság vagy gyilkosság esete forog-e fenn; lehet ugyanis, hogy az illetőt megölték s azután a Dunába dobták.

Kalászkok.

Nem az a legöregebb, a ki legmesszebb van a bölcsőtől, hanem a ki legközelebb van a sirhoz.

Jókai.

Nem évek száma hozza
Nem mindig, a vén kort elé:
Kevés esztendő sulya szintügy,
Legörnyeszt a mély sir felé.

Arany

A sorsnak kedvencei nincsenek, csak eszközei.

Kölcsey.

Kaján a sors! Akkor terheli leginkább vállunkat, midőn tudja, hogy különben is összeroskadnánk.

Kemény Zs.

Az Olymp istenei csak addig uralkodtak

az istenfélő embereken, míg a hegytető szentségét nem taposták profán lábnyomok; s a dodonai berek érthetetlen jóslatai csak addig tartattak tisztelőben, míg család emberi eredetök be nem bizonyult.

Vezérezik a „Pesti Napló“ 1878. 145. sz.

Sorsában megnyugodt szívnek sok a kevés; de a legtöbb is kevés annak, ki többre vágy.

Szemere Pál.

Nem a szerzett, de megtakarított pénz tesz gazdaggá; nem attól hizunk, a mit megesszünk, hanem a mit megemészünk; nem az olvasott, de az emlékekben tartott tanból lesz a tudomány.

„Üstökös“ 1858. évf. 10. sz.

Kövésd a korszellemet, vagy vezesd; de elébe magadat ne told.

Kölcsey.

A megrovás, ha jóakaró és elismerő formában nyilatkozik, inkább megtisztelő, mint az indokolatlan dicséret.

Mühlbach L.

A nő sohasem szeret oly veszélyesen, mint mikor az, ki szereti, miatta győzi meg magát.

Bulwer.

Nehéz becsülettel élni, de hasznos.

Fáy Béla.

A tulságos egyszerűséget ostobaságnak szokták tartani.

Bulwer.

Az élet szenvedés volt s örökre az lesz.

Hugó V.

Oh, hogyha elbukott, ne kárhoztasd a nőt! Ki tudja, mily teher nyomá s ejté el őt! Ki tudja, hány napig küzdött éhsége? és Erényeit mennyi vész, mily hosszú szenvedés Ostrolmá? — — — — —

Nem ő hibás, nem ő! Te gazdag s aranyod!

Hugó V.

A rögeszme, az önhitt botorság egy tekintetben olyan, mint a szerelem: csak egy hívője akadjon s ez egy hívőben meghódította a maga számára a világot.

„Egyetértés.“

A fölületes emberek el szokták hinni azt, amit sok ember a nyelvén hord.

„Pesti Napló.“

Sohasem vagyunk ügyesebbek, mint mikor arról van szó, hogy az önmagunk által elkövetett tettet magunk előtt mentegessük.

Ebers Gy.

Hatalmas kutfeje a szerencsének az, mikor az embernek hátgerinczét egy vékony vesző képezi.

Hugó V.

Kesztyütörténet.

A szombati szini előadásán történt.

Lapunk két munkatársa teljesen gyanútlanul élvezte végig az előadást, s az utolsó között iparkodott a kijárási felé, midőn egyszerre az ajtó előtt egy földön heverő kis valamit pillantott meg. Az egyik utánna nyult, a másik az ügyesebb, felvette orra elől.

A két uri ember ragadmányával a színház-kert legsötétebb zugába menekült. Mily nagy volt csalódások, midőn az ismeretlen valamiről kiderült, hogy az nem értékes holmi, hanem csupán egy hosszú, czérnából szőtt gombnélküli női kesztyű, mely a lámpánál világos barna színt mutatott. Természetesen azonnal elhatározták, hogy becsületesek lesznek, s a gazdátlan jószágot visszaadják a tulajdonosának.

A „becsületes megtaláló“, e szép elhatározás után magasra emelt fővel vitte társát a kritikust a Weber-be a visszaszolgáltatás módokat megbeszélendő.

De az ügy csak nem akart semmiképpen nyélbe verődni.

Az első liternél ugyanis kislútt, hogy a kesztyű tulajdonosa voltaképpen ismeretlen. A második liter közepe táján a doktor, a ki foglalkozása szerint ügyvéd, tehát ékesszólási tehetség bőven megáldott egyén, a szép ismeretlenre üríti poharát.

Ugyanez elhatározatott, hogy lap utján közlik a nevezetes leletet.

A harmadik liternél e határozat már el lett felejtve.

A negyedik liter elején kiderült az is, hogy a fővárosban kiűtött a kolera és Debreczen egészségügye ingó alapokon áll; míg ellenben a liter bor vége felé a doktor szerelmet vallott a fizető pinczérnek, a kit minduntalan mennyasszonyának nézett és a kritikus megírta az esti előadás bírálatát, melyet másnap reggel a szerkesztő még makulaturára sem érdemesnek jelentett ki.

Ilyenképpen a döntő határozat hozatala másnapra maradt, s a két munkatárs hazafelé czihefődött. Ez alkalommal tűnt ki, hogy as ő járó képességek, ingó alapokon áll.

Vasárnap reggel a két munkatárs olyan savanyu képpel jelent meg a szerkesztőségben, mintha egész éjjel ezekben áztatták volna magukat. — Különösen a kesztyű megtalálója, a ki kijelentette, hogy női kesztyűvel többé egy szobában nem hál, mert egész éjjel viharos álmái voltak.

Különben pedig visszaemlékezett a második liter tartalma alatt elhatározottakra s a kesztyűket kellő magyarázat kíséretében illő reverenciával — letéteményezte azt a szerkesztőségi asztalra.

Erre általános mozgolódások következtek.

Az összes fő és al, kül- és belmunkatársak feszült érdeklődés között vizsgálták a női kesztyűcskéket, melyek szerényen meghuzódtak az asztalon, a nagy ollók tőszomszédságában. Kézbe venni hosszú ideig egy se merete.

Csak a szerkesztő, birta elég bátorsággal a szövött jószágokat felelni.

A mint ott simogatja nézegeti őket, be-toppan egy sötét alak, s hajába ragad. — A szerkesztő rémülten hátrafordul: a felesége volt.

Általános hüledézések között szólal meg a nő:

— Ugy-e nem gondoltad, — hogy én vagyok?

Mire a megszeppent férj azt mondja:

— Mindjárt gondoltam a kezéd fogásáról, hogy te vagy!

— Hat aztán miféle éjszakai kalandról maradt meg ez a kesztyű? — Há? — kérdi a feleség.

— Lelkem — felel a férj — ez nem az én bűnöm. — A doktor lelte meg tegnap este a színházban.

Ó nagysága szigorú szemekkel fordul a doktor felé:

— Igaz ez?

Szerencsére a doktor rögtön fő és pót-eskü letételére készen, erősítette az állítás igazságát, s így a vihar elvonult; Ez intermezzón mi bel és kül-munkatársak zártkörű és bizalmas jellegű értekezletet tartottunk, mely hivatalva volt a „találmány“ sorsa felett véghatározatot hozni.

Az értekezlet folyamán különböző kalandos tervek merültek fel.

A vezéreznikirő első sorban ajánlotta fel tollát.

A hirrovat vezetője azt mondta hogy csak tessék ő reá bizni a dolgot, ő majd ügyes riportot fog írni erről.

A tárczairó sirva kérte magának ezen kitűnő témát. Milyen tárczát fog ő ebből penderíteni!

Azt is megígérte, hogy ezentul nem fog bennünket titkos drámáinak felolvasásával rémitgetni, csak adjuk át neki a témát! Mindhasztalan! Az értekezlet egyhanguan elhatározta hogy a kesztyű történetének megírására nézve sorsot húznak.

Ez meg is történt s így jutott a kötelesség nekem hogy a talált kesztyű sorsáról valamit írjak.

Különben pedig a talált jószág csakugyan létezik. Itt nyugszik az asztalom fiókjában s a ki igényt tart reá, értesítse a „Debreczeni Hírlap“ szerkesztőségét erről, annak, ki tulajdonjogát be igazolja, a kesztyűt kiadjuk.

Most csak azonban gondolkozom, nem fogunk-e találni legközelebb a színházban változatlanság kedvéért például egy pár cipőt?

Almos.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.
Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.
Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, aug. 2-ig zárva.
A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. u. 2-5 óráig. — Az írtató, kiadó hivatala és az írtató nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

— **Az első-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat** tegnap délután gróf Desseffy Arthur elnöklelte alatt tartotta meg közgyűlését a városháza nagy tanácstermében. A társulat ülésén Debreczen városát egyedül Vértessy István főjegyző képviselte. A Kovács Sándor tiszti főjegyző elhalálozásával megüresedett helyre titkos szavazás útján egyhangulag Ábrahám Lászlót, a város új tiszti főjegyzését választották meg, a ki a várost Vértessy István főjegyzővel képviseli ezentúl a társulat ülésén. A tárgyszorozat második tárgya az 1892. évi pénztári számadások megvizsgálása volt. Erre Dalmi Kálmán és Köwy Lajost küldötték ki; a választmány részéről pedig Vértessy István főjegyzőt. — Harmadik tárgya az 1893. évi költség volt, melyet az érdekeltségre az alapilleték minden forintjára 8 krajczárjával vetették ki. A közgyűlés apróbb érdekű megbeszélések után ezzel véget ért.

— **A honvédlaktanyák építése.** Ma délután öt órakor a városháza nagytanácstermében, Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklelte alatt, a vegyes bizottság ül össze, hogy a honvédlaktanyák építése ügyében értekezletet tartson.

— **A vasúti utasok tolvaja.** A Debreczen-püspökladányi vonalon, vagy tul Püspökladányon igen gyakori esetben loptak el utasoknak ékszereit, vagy tárczáját. Ezt a bűnös cselekedetet — mint később kiderült — gyakorlatilag űzte egy intelligens megjelenésű elegáns uri ember, aki Balázs János néven szerepelt. Ahol csak vonatra szállott, ott mindenütt vesztett el valamit, ami rendszeren pénz, vagy ékszer volt. Nehogy azonban a gyanu terhe szálljon rá, rendszerint azzal a fogással élt, hogy sohasem a pályaház, de mindég az ellenkező oldalon szállott fel a vonatra. Az ő utazásai közben, — mert rendszeren másod osztályon utazott — vesztett el a Tiszai István arany órája, másoknak pénze, sőt Püspök-Ladányon egy alvó utasnak kivágta a zsebéből s abból jelentékeny pénzösszeget lopott el. Majd állandó tartózkodási helyül Püspök-Ladányt választotta, ahol mindenki Balázs János név alatt ismerte. Utazni roppant szeretett és sokat is utazott, mert rendszeren a védelmét az utasokon vette be. Veszedelemes tolvaja volt az utazó közönségnek, míg egyszer Püspök-Ladányon rajta vesztett s az ottani csendőrség behozta Debreczenbe. A vizsgálat megindult ellene s hogy a feje felé tornyosuló baj elől meneküljön ravasz furfanghoz folyamodott. Nyolc napig, naponként vagy éppen semmit, vagy nagyon keveset evett s aztán elkezdte az örülttség szimulálását. A vizsgálat alatt hiába folyamodott cselhez, nem ment vele semmire. Ezt később maga is belátta s akkor vallotta be, hogy nem Balázs János, az ő neve Bum János. Így aztán az is kiderült a vasúti közönség tolvajára, hogy már több mint tíz évet fegyházban töltött el. A vizsgálat ellene, melyet Kólbényai Kálmán vizsgáló bíró ritka erélyvel folytatott, ma nyert befejezést. Az összes vonatkozó iratokat, a bűncselekmények halmazát tartalmazó aktákat a törvényszék áttette a kir. ügyészséghez. — Az elegánsul járt Bum Jánosról lekerült a divatos ruha s most vászon ruhában, szuronyos ór kíséretében jár a vizsgálóbíróhoz. Egészen megtört, arczáról, mely felette sápadt, le ri a vizsgálati fogság nyoma.

— **A polgári failletmények.** Jön a tél, előhírnöke az őszi hideg hűvös estéivel már beköszöntött. A gazdák sietnek fa szükségletüket a télre beszerezni. Debreczen város tanácsa úgy intézkedett, hogy polgárait illető failletményét a szokásos díjazás mellett e hó 20-ától kezdve kiadhatja. Azok a polgárok tehát, kik e kedvezményükkel élni akarnak, polgári failletményeiket e hó 20-ától kezdve a város házi pénztáránál kiválthatják.

— **Nem fog elmúlni nap,** míg a hatóság járvány ellenes intézkedéseit folytatja, hogy a nagy közönség körében egy újabb felmerült kolera esetről ne beszéljenek; természetesen, mint eddig tették, minden alap nélkül. — Hírement tegnap annak, hogy a Csapó kertben történt egy kolera gyanus megbetegedés. Ezt a közetkezetesen felületes emberek, bizonyára onnan merítették, hogy a Csapó kertbe orvosok mentek ki. A kün járt orvosok azonban nem koleragyanus esetet — de az ottani nyitott kutakat vizsgálták meg.

— **Örült az utcán.** Tegnap délután egy szegény örült asszony vont a magára a figyelmet, a ki üldözési mániában szenved. Az eset akkor feltűnést keltett az utcán s a rendőrség vette pártfogása alá a nőt. Borzó Katának hívják, ötven esztendő s hajadon, a ki míg birta s míg elméjében meg nem zavarodott varrással kereste meg kenyerét. Nincs senkije, lakásán még ápolója sem. A rendőrség tehát további intézkedésig a városi kórházba szállította be.

— **Az új kutak furása.** Megemlékeztünk a tanács ama kétségtelenül fontos intézkedéséről, melylyel városunk egyes utcáin új kutak, összesen pedig husznak a furását rendelte el. Visszatérve erre, közöltük azt is, hogy ezeket a kutakat hol furják meg. A munkálatokat ma már meg is kezdték, még pedig első sorban azokon az utcákon, melyek a temetőhöz vezető utak közelébe esnek. Tudvalevőleg ugyanis a lakosság igen jelentékeny része a temetők nyitott kútjából szerzte be vízszükségletét, a mely kutakat ugyan csak a városi tanács határozatának értelmében elzárták. Hogy tehát a lakosság az ilyen helyeken vízhiányban ne szenvedjen, s ietett a tanács úgy rendelkezni, — hogy a kutak furását első sorban is ezeken a helyeken kezdjék meg. Ilyen a Pacsirta-utcái és a Homok-utcái kutak. Szappanos és Homok-utcán már kész az új furott kut. A városháza udvarán is fúrnak egy kutat, hanem ezt csak akkor kezdik meg, mikor már a többi tizenkilenc készen lesz.

— **Az elsőkerületi rendőrkapitányság** a külvárosi árkok tisztítását, kirendelt közegének személyes felügyelete mellett kezdték meg. Az ilyen árkok tisztítás mára a Nyil, Homok és kut utcákon lett készen. A tisztítást ott, ahol annak szüksége forog fenn, folytatják.

— **Az italmérsi adó bérbevételét** érdeklődéssel várja a város közönsége. Miként jut a kérdés megoldásra, vezet-e a mozgalmat megindító szorgalmas utánna járása sikerre, vagy pedig úgy lesz, amint régen volt, marad a város kezelése alatt. Debreczen város tanácsa ebben az ügyben már több ízben tárgyalt, — sőt utóbb ki is küldte Simonffy Imre királyi tanácsos polgármestert, hogy utazzék fel a fő- és székvárosba, ahol a miniszterrel folytatott személyes információk után az italmérsi adó bérösszegének a körülmények által is indokolt leszállítását kérelmezze. Simonffy Imre polgármester, a tanács ezen határozatának értelmében, már közelebb felutazik a fő- és székvárosba — a miniszterhez.

— **Törvényszéki végtárgyalások.** A debreczeni törvényszék, mint büntető bíróság előtt a héten következő bűnügyekben tartják meg a végtárgyalást: Október 12-én, azaz hoinap szerdán: Nemes Imréné ellen lopás, Fülöp Lőrincz ellen súlyos testi sértés vétsége, Ványi Eszter ellen lopás, Bodnár Sándor és társa ellen lopás miatt. — Október 13-án csütörtökön: B. Nagy Lajos és tsa ellen súlyos testi sértés miatt. — Október 14-én pénteken: Sütő Sándor ellen n. erőszak miatt. A csütörtöki végtárgyalás előtt táblai és kuriai ítéleteket hirdet ki a kir. törvényszék.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Nagy László debreczeni ügyvédet, törvényszéki jegyzővé kinevezése folytán a kamara névjegyzékéből kitorolte, iratait pedig dr. Nagy Lajos debreczeni ügyvédnek adta át.

— **A debreczeni országos vásár** befejezéséhez közel. Daczára a kolera híreknek, a jó falusiakat nem riasztotta semmi sem vissza attól, hogy a debreczeni országos vásáron részt vegyennek. Volt is forgalom vasuton, szekerem s bátran, minden tulzás nélkül lehet ezt az idegen forgalmat hasznerre tenni. Mindebben pedig a legnagyobb szerencse volt az, hogy a vásártért, ezt a hatalmas portengert, felocsolták az ég megeredt csatornái. Szombaton, vasárnap, hétfőn, mindég volt egy kis eső s azután verőfényes idő özönével árasztotta ki a nagypublikumot a vásárba. Eltekintve attól, hogy az iparcikkék sátrai valóságos tömkeleggé olvadtak össze a nagy áradatban; bőségesen jutott publikuma a vásárra ugyancsak összeverődött komédiáknak is. A változatosságot ebben a konkurenczia tette érdekessé. Leverték a belépő díjat jó alacsonyra s özönlött be a nép. A ki jó vásárt csinált, este aztán könnyen pihenhetett a lazi konyhán.

— **Temetés.** Közrésztvél mellett helyezték tegnap délután sirjába, Debreczen egy régi s tekinélyes kereskedőjét, néh. Rott Elkánt. Több mint husz éven át állott üzlete élén s szerzett magának ösmert nevet. Tevékeny részt vett a közügyekben is s több ízben viselte az izraelita hitközség és szentegylet elnöki tisztét. Aki az erőtől duzzadó galambosz szép öreget ösmerte, alig hitte volna, hogy már 84 éves. Egy csonttörés kötötte a betegágyhoz, melyet öt hónapi kínos szenvedés után hagyott el, hogy utolsó földi útját megtegye. Halálát nemcsak nagyszámu rokon, gyermek, unoka s dedunoka, kik benne a családöt vesztették, hanem számtalan ösmert és az áldozatkész jötevőt vesztett szegények is siratják.

— **Budapestről a vidékre** tehát városunkba se szabad, tejet, vaját, turót, sajtot, halat, használt vagy ócska feherneműt szállítani. Ez a tilalom miniszteri rendeleten alapul melyről ma Debreczen város tanácsa is hivatalosan értesítetett.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Szóhárándrács és kir. kezelő örmestert, a debreczeni kir. járásbírószághoz irnokká kinevezte.

— **Rendkívüli közgyűlések.** A bősörményi takarékpénztár ügye még mindig nincs rendben, erre enged legalább következtetni a „H. Bősörmény és Vidéke alábbi közleménye: Egymást érik nálunk a rendkívüli városi és takarékpénztári közgyűlések, melynek czélja volna a városi takarékpénztár léket kapott hajóját partra vonszolni. Az erre irányuló kísérletek azonban alig ha vezetnek sikerre, mert a lék nemhogy kisebbedne, de még nagyobbodik. A városi takarékpénztári közgyűlésnek azon határozata, — mely kimondotta a város felelősségét, némileg megnyugtatta a betevőket, s többen vissza is vonták felmondásukat. Minthogy azonban a megyei közgyűlés ezen határozatot feloldotta, a mint az igazgató nyilatkozatából megtudtuk, ismét nagyobb összegek mondatk fel. Ezen a takarékpénztár hitelére nagyon hátrányos határozatot lett volna hivatva kireperálni, az 1892. évi okt. 2-án tertott rendkívüli városi közgyűlés, s ki is mondotta mint városi közgyűlés a város felelősségét, azonban nem határozat ismét felebbezés tárgyává tétetvén, az ügy ujjlag felkerült a felettes hatóságok elé, hogy az ilyen bizonytalan állapot csak romlására szolgálhat az intézetnek, azt bővebben fejtegetni felesleges. Megsemmisítette a vármegye öszi rendes közgyűlése az igazgató választását is. Ezen megyebizottsági közgyűlés ismétellen felebbezett a miniszteriumhoz. Ugvanezen közgyűlés az idáig konstátált 13,700 frt elsikasztott összeg biztosítását elrendelte két volt igazgató vagyonára, de ezen határozat is felebbezés tárgyává tétetvén az jogerőre nem emelkedhetett. okt. 6-án ismét foglalkozott a városi közgyűlés a takarékpénztár ügyével. Indítvány adatott be ugyanis a városi közgyűléshez, hogy mint a pénztár tulajdonosa, utasítsa az igazgatóságot a biztosítási intézkedések függőben tartásáa, annyival inkább, mert a megyegyűlés a városi takarékpénztári köz-

gyűlésnek egy korábbi határozatát, mely a t. ügyész indítványa mellőzésével a biztosítást megtagadta, helyben hagyta. Ennek daczára az okt. 9-iki közgyűlés 23 szavazattal 18 ellenében az indítványt elvetette.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést tettük: A legmélyebb fájdalom sújtó érzetével tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, apának, fiúnak és vőnek Borossy Gyulának folyó hó 10 en délután négy órakor, életének 37-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 12-én d. u. fél 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Földesen örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre a megboldogult rokonait, ismerőseit és barátait bánatos szívvvel meghívjuk. Földes, 1892. október 10-én. Bánatos neje: Borossy Gyuláné szül. Weidner Vilma, gyermekei: Gyula és József, bánatos szülei: Borossy Mihály és neje; bánatos apósa: Weidner József és neje. Áldás és béke hamvaira! A temetést az érczkoporsó-gyár temetkezési intézet rendezi.

— **A „hittanhallgatók segélyegylete”** e hó 8-án délután tartotta alakuló gyűlését. A virágzó egyesület, mely 3398 frtnyi vagyonnal rendelkezik, tisztviselői karát következőképen alakította meg: Elnök: D e z s i Lajos főiskolai szénior, alelnök: J á n o s z y Zoltán esküdt felügyelő, jegyző: B a l t a z á r Dezső 2. th., pénztárnok: S z ü c s Béla 4. th. ellenőr: L e n e z Géza 2. th.

— **Csürki Molnár dísznóisorban.** Csürki Molnár, ki a büdsszentmihályi rablógyilkossággal vődelve, eltűnt H.-Böszörményből. Eltűnése összeesküvés egy csapat sertés eltűnésével. Horváth Lajos Kispécsi nyájkondás jelentést tett H.-Böszörményben, hogy nyájából a múlt hó 30-án ellopott, a nyomozás ide H.-Böszörménybe vetett. Miklósi Ferencz a városi csendbiztos Balács csendúr őrsvezetővel egyetértve azonnal megkezdte a nyomozást minek eredménye lett az, hogy nem 14, hanem sokkal több lopott sertés került ki. Ugyanis folyó hó 6-án délután 3 óráig 7 óráig 36 drab. lopott sertést kerítettek elő a következő gazdaktól: Kállay Imrétől 4 drbt. Molnár Jánostól 6 drbt. Takács Mihálytól 4 drbt. Lévy Andrásról 4 drbt. Bódy Lászlótól 7 drbt. Szolnoki Péterrel 1 drbt. Hadházi Istvánról 7 drbt. Sztrálcsik Péterrel 3 drbt. Cs. Molnár Istvánnétől a közepkeri szőlőből 3 drbt. Bógi Lászlótól 3 drb. még ismeretlen 6 drb. kurtafarku sertés hiányzik. A fentiek jogos tulajdonukat igyolni nem tudván, a sertések közkezésbe adták. A nyomozás alatt tűnt ki, hogy nemcsak Kispécsről, hanem Nádudvarról is került lopott sertés Böszörménybe, így a nyomozás e téren is megindult. Reméljük, hogy Csürki kézre kerítése ki fogja deríteni az egész lopást.

— **A kvalifikált Csicsogó.** Nincs érdekesebb annál, mint mikor a parasztember szájába veszi az idegen kifejezéseket s az éppen mást jelent, mint amit ő ért alatta. A csicsogón, ahol az embervásár van s ahol a jókedvű atyafiak minden egyéb dolog hijával a hetepetyének szentelik a szent heverdel napját, tegnap fertőtlenítők jártak, a kik az egész embervásárt dezinficiáltak. Kérdezik aztán az embervásár egyik tipikus alakját: „Bátyám uram, mit csináltak itt azok az emberek? Nagyon néz az atyafi, szel egyet a szalonnából s aztán kiböki: Hát uram, kvalifikálták a csicsogót. Azt akarta mondani a jó ember, hogy — dezinficiáltak.

— **Tanító választás.** Böszörményben Gállfy Lajos lemondása folytán megüresedett tanítói állást, a ref. egyház presbiteriuma f. hó 7-én tartott ülésében töltötte be, megválasztva egyhangulag Munkácsi Sándor okl. tanítót. Munkácsi Sándor (ki közelebb theologiai tudományokat is hallgatott) Böszörmény szülőtte, néhai Munkácsi János volt tanítónak a fia.

— **Rendőrré emelte a kezét egy B. S** nevű iparos s azt megtámadta, mert hát felelőségre vonta, hogy nyílt utcán miért ütlegeli a kezeügyében lévő inas gyereket. A rendőr megmentette az inasgyereket a veréstől, őt magát a megtámadástól — de az iparost feljelentette, akit kihágásáért meg is büntetnek.

— **H.-Böszörményből** írja levelezőnk: A szüretnek elmúltak. A termés nagyon kevés, minőség tekintetében azonban sokkal jobb, mint a tavalyi, a kiforrott bort 15—20 krajczáron keresik. — **Lic h v á r c s i k** István leveleki görög

kath. kántor-tanító, f. hó 17-én vezeti oltárhoz a helybeli róm. kath. templomban Stima Mariskát, Stima András görög-katolikus kántor leányát.

— **Karbol- és szublimát szappanokat** készít M u r a k ö z y Károly helybeli gyógyszerész. E szappanok biztos óvószerek a kolera ellen. Lapunk mai számában közölt „Fertőtlenítésre” című hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Színház.

Debreczen, okt. 11.

Szép Darinka tegnapi, második előadására csak kis számú közönség gyűlt egybe. Ez azonban a darabban előforduló mókákban, melyek az előadók művészi ambíciója nélkül csak naiv „kékharisnyáskodások” lennének, kedélyesen mulatott. Az igazgatóság, úgy hisszük, merő udvariasságból a szerző iránt, adatta elő és éppen azért a szezon elején, hogy mielőbb lerázza a nyakáról. Reméljük, hogy föltevésünket nem fogja a színház megzafolni.

Thermidor holnap kerül először színre. Tagadhatatlanul szerencsés gondolat volt az igazgatóságtól, hogy ezt a nagyszabású művet az évad elején adtja. S a r d o u e legújabb műve, első előadásakor Párisban világosság forradalmat idézett elő a hírlapirodalomban. Budapesten is nagy hatással adják e művet, mely a francia rémuralom idejében játszik és mely tárgyánál fogva Sardou mesteri keze alatt a legérdekesebb és leghatásosabb színművek egyikévé lett újabb színműirodalmunkban. Élénk színekkel festi a kort, mesteri kezekkel rajzolja meg az alakokat, lélektani igazsággal a jellemeket s költői erővel és a legnagyobb színpadi ismerettel a hatásosnál hatásosabb jeleneteket. E darabban az egész személyzet föllép; a színpadot lapunk más helyén közöljük.

Ingtatlanok forgalma

a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál f. évi szeptember 24-től okt. 1-ig.

1. Szél Sándor veszi, Szabó Gábor és neje Kállai Sara n.-cserei kaszállóját 747 frt 71 kr. — 2. Szabó József veszi, Hunyadi Domokosné Láposy Mária n.-uj-utcazi 1692. sz. házat 7000 ft. 3. Takács Mór és neje Zichermann Regina veszik Weichinger Károly és neje Müller Otília kádas utca 1847. sz. házat 3800 frtért. — 4. Nagy Sándor és neje Szabó Julianna veszik Gerébi Fülöp homokkerti szőlője egyrészét 110. frtért. 5. Pál János és neje Nyiri Julianna veszik Geréby Fülöp homokkerti szőlője egyrészét 130 frtért. 6. Kapros József és neje Balogh Julianna veszik id. Szűcs István szőlőjét 200 frtért. 7. Blatner Gyula és neje Nagy Maziska veszik Károlyi Sándor és neje Kásai Eszter liba utca 2069 sz. házat 3250 frtért.

— **A magyar kir. meteorológiai intézet** időjelzése október 11-én:

(Távirati tudósítás. Érk. 4 óra — p.)

ä = változó felhőzet, **n** = hűvös, **d** = jelentékeny csapadék nélkül.

Legújabb.

A kolera Budapesten.

A kolera betegek számában ismét a p a d á s állott be. Tegnapelőtt éjfélkor vasárnap éjjel 36 beteget, tegnap éjfélkor ma éjfélkor 12 óráig pedig 27 beteget szállítottak be az üllői-úti barakk-kórházba. Az apadás tehát k i l e n e z. A lefolyt 24 órában gyógyultan kibocsátottak a barakkból 11 beteget s meghalt 13, a betegek mostani létszáma 104, az eddigi ápoltaké pedig 250.

A b u d a i b a r a k k b a n jelenleg hat beteget ápolnak. A tegnapi három beteghez ma ugyanannyi jött: K r e e k Vendel cipészsegéd a III. ker. Lajos utcából, egy munkás az ó-budai hajógyárból s egy Ujlakról.

A katonák közt tegnapi mára, mint értesülünk, h á r o m új betegség fordult elő.

A 16. számú helyőrségi kórházban, mint velünk közlik, m a d é l b e n v o l t h á r o m kolera beteg és pedig a már említett Salk. Pollakovics és Nagy és két kolera-gyanus, t. i. H a y d n Sándor az 1. honvéd gyalogezred 1. századától és G u l y á s Márton a 13. huszárezred 4. századától. A 17. számú helyőrségi kórházban jelenleg n i n c s kolera beteg, miután az oda beszállított négy katonáról kitűnt, hogy nem kolera betegek.

A XVI. katonai kórház parancsnoksága a mai naptól kezdve eltiltotta a betegek látogatását, melk eddig 2-től 4 óráig meg volt engedve

Kolera a vidéken.

S z e g e d r ő l jelentik: Ma egy betegedés történt. Eddig összesen 3 halálozást és négy betegedést konstatáltak. A lakosság nyugodtabb.

T e m e s v á r, okt. 10. Nagy ijedelmet okozott ma az első betegnek a kolera kórházba való szállítása. A belvárosi községi iskola építkezésénél dolgozó H o r v á t h János hirtelen rosszul lett és erős hányáskezéssel vett rajta erőt. Az orvosok konstatálták, hogy Horváth nem kolera beteg, hanem erősen meghűlt.

M o h á c s r ő l sürgönyzi levelezőnk, hogy a „Szobba” nevű vontató hajónak Kerber Klemezc nevű fűtője Budapestről jövet, koleratünetek közt megbetegedett. Rögtön a városi járványkórházba szállították. A fertőtlenítésre vonatkozólag a legszigorubb intézkedés történt. A hajó öt napi vesztégyár alatt marad Mohács átellenében. Ez az első kolera beteg Mohácson.

S o p r o n b a n, mint nekünk sürgönyözik a kolera-veszélyre való tekintettel 3000 frnyi költséggel járvány kórházat építettek. Ezenkívül a tanács ma a tisztí főorvos javaslatára elhatározta, hogy három kerületre osztja a várost és 12 biztost küld ki a hatósági intézkedések ellenőrzésére. A már kinevezett biztosok holnap kezdik meg működésüket. Az egészségi állapot mind- eddig kitűnő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. Á. Debreczen. Versek nem közlünk, csak kivételes alkalomkor és akkor is csak nagyon jókat. Az ön által beküldött poema pedig nemcsak nekünk, de másnak is gyenge.

H. A. A rendőrfőkapitányság már intézkedett, hogy a „Karcu köz” jelen tisztátalan állapotából kitisztíttassék. E szerint főlészalása fölöslegessé vált. Tessék jóindulattal direktre a hatóságot figyelmeztetni ha valami egészségellenest talál; a hatóság minden indokolt figyelmeztetést respektál. Mi pedig legébrebb figyelemmel fogjuk kísérni a hatóság intézkedését és ha akármiben mulasztást látunk, arra, legyen nyugodt, a hatóságot mindig figyelmeztetni fogjuk.

Gy. I. Temesvár. Ön lényeges tévedésben él. A debreczeni színházi bizottság és a tanács azzal, hogy fölmondta a színházat, nem diszkvalifikálta a társulatot, mert előző ülésében a bizottság nemcsak hogy akceptálta az igazgató által bejelentett tagokat, de azok legtöbbje ellen éppen semmi kifogása sem volt. A mi a tanácsot arra indította, hogy fölmondjon, első sorban az a körülmény volt az oka, hogy a nagyobb színházak bérletideje többnyire most jár le és a tanács vissza akart térni abba a turnusba, melyből az előző igazgatók (kérjük, ne vegye magára), szapora bajai kimozdították. Ámbar részben sok olyan körülmény is közben játszott a fölmondás indokainak elhallgatott részében, melyeket éppen a „D. H.” támadott következtetésen; de a mi semmi összefüggésben sincs a mostani társulattal, melynek vannak ugyan némi hiányai, de vannak tehetséges, szorgalmas tagjai, kiket sem mi, sem más nem támadhat, ha méltányos akar lenni. Egyébiránt üdvözlét önöknek; tessék figyelemmel kísérni lapunkat és meggyőződhetik, hogy a színházi kérdésekben is teljes elfogulatlansággal nyilatkozunk.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 11. szám. I. Kis bérlet 11. szám.
Páratlan. Páratlan.
Holnap szerdán 1892. október hó 12-én.

THERMIDOR.

Színmű négy felvonásban írta: Sardou, ford. Paulai.
SZEMÉLYEK.

Sabussiere	—	Balassa.
Martial	—	Tompa.
Lupin	—	Fenyvesi.
Berillon	—	Rónaszéki.
Marteán	—	Peterdi.
Tavernier	—	Sarlai.
Zolibou, fodrász	—	Szendrei.
Egy horgászó	—	Püspöki.
Chateniál	—	Szabó.
Ponroyoyeur	—	Bács.
Rudolf	—	Szebeni.
Sinirnel	—	Németi.
Julemot	—	Láng.
Vasselin	—	Czakó.
Bricand	—	Rajcsányi.
Rabont	—	Sarlai.
Bouchard	—	Kőszegi.
Gáspár, inas	—	Madurovics Zs.
Brault	—	Czakó.
Guthier	—	Szebeni.
Olivon	—	Markovics
Deburn	—	Sólyom.
Riviere	—	Rajcsányi
Pierre	—	Nagy
Egy hivatalnok	—	Bánáti
Egy szüancz	—	Emödi Irén.
Egy sauscuotte	—	Hunyadi.
Fabienne Lecolteux	—	Angyal I.
Jaqueline	—	Bácsné.
Francoise	—	Pártos Etel.
Moriotte	—	Kiss Irén.
Brault, kisasszony	—	Aporkai Eszti.

Történik Párisban 1793.

Holnap után csüt. 1892. okt. hó 13-án bérlet folyamatosan Ugyanez.

Ertesítés.

Van szerencsém értesíteni tisztelt vendégeimet, miszerint a kolera hírek tartama alatt, a Szabó Kálmán gyógyszerész ur által gyártott folyékony szén-savas szikvizzel, desinficiált u. n. Geseaus üvegekben kutviz helyett díjmentesen szolgáltatom ki.

Tisztelettel

Lendlbauer Kálmán

„Pannonia“ kávéház bérőljje.

Fertőtlenítésre.

Muraközy Károly debreczeni gyógyszerész ajánlja a n. é. közönség figyelmébe saját készítményü 5% Carbol és 1% Sublimat

házi szappanait,

mint a legbiztosabb óvószereket a kolera ellen.

Ezen szappanok a háztartásban a jelen járványos időben úgy a kéz, mint a ruhamosáshoz nélkülözhetetlenek.

Ara darabonként a Carbol szappannak 20 kr.

„ „ „ a Sublimát „ 15 „

Kaphatók helyben úgy a készítőnél, mint az összes gyógyszertárakban és minden nagyobb üzletben.

Vidéki megrendelések a készítőhöz intézendők.

Rickl József Zelmós
DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásványvizeket, u. m. : Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi Jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli Jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy Koritniczai, Krondorfi, Lipiki Jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Agnes és Stefániai for-

rás, Parádi, Püllnai, Preblau, Pymontti aczél, — Serebeniai (Bosnia), Güber forrás, Levicoi és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitshi, Selters, Salvator, Suidschitz, Szolyvai, Szulini és Budai, keserű vizek.

továbbá:

Lenkenze, olajba mindentéle törött festékeket és mindenemű fűszerárakat a legjutányosabb áron.

Üzlet átalakítás és tulhalmozott raktár miatt hatóságilag engedélyezett részbeni

! VÉGELADÁS !

a n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy mai naptól fogva, raktáromon levő összes

női ruhaszövetek,

fekete ternó, fekete divatkelmék, flanel — Kasan — női posztók, Trico derekak, férfi-, női- és gyermek alsó-ruhák, diszitett nőikalapok, tollak és virágokat gyári áron alól is arusítom el.

PLANK ÁGOST,

női divat-, szövő- és rövidáru üzlete,
főter, Bika szállodával szemben,
DEBRECZEN.

SEIDL GYULA

gépgyáros és artézi kútforó mester,

ki szabadalmazott víznyomású gyorsforó készülékével Debreczenben és vidékén két év alatt

50 jö ivóvizet szolgáltató furt kútat

készített, ajánlja magát a t. közönség b. pártolásába.

A megrendeléseket jutányos árban és gyorsan foganatosítja, szavatol egészséges jó ivóvizért, s a kialakított ár csak is ez esetben fizetendő.

Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket is elfogad

Szepessy Gusztáv,

Péterfia, ajtó utca 852. Délelőtt 10 órától 12-ig.

Eredeti Friedlandi szabályozó töltő
kályhák
tőráktára

SCHOPPER J. G.
vas- és szerzám nagy-
kereskedésében,
Budapest, városháztér
3. sz. „vasudvar.”
Nagy választék és
nagy készlet ezen hir-
neves kályhákban.
Rajzok és árjegyzé-
kek kívánatra bérment-
ve küldetnek.

Kolera ellenes óvszer

Hirneves orvosok, kolera járvány esetén
ivóvíz helyett állandó italul csakis jó

szikvizet

rendelnek.
E célra ajánlom a n. é. közönség figyel-
mébe az általam vegytiszta folyékony szén-
savval és szűrt vízzel gyártott, helybeli tekin-
télyes orvosok által megvizsgált és kitűnőnek
elismert kénsav mentes

SZIKVIZEMET.

Megrendelések nevem alatt vásártér 1863.
sz. a. intézendők.

Kiváló tisztelettel
Szabó Kálmán

gyógyszerész.

GYENES LAJOS
női divat, pipere- és rövid-árak raktára
Debreczen, főtér, városház-épület.
Ajánlja az őszi idényre: ujonnan érkezett

**Női ruhaszöveteket és
Gyászkeelméket.**
A legujabb RUHADISZEKET.

Jó mosó velezeket,
Himalay, berliner, selyem kendőket és
ESCHARPOKAT,
Franzia D. M. C. kötő és himző pamutokat,
Hauschild kötő pamutokat,
Jäger kötő gyapjut. Harisnyákat,
Jäger férfi ing és nadrágokat,

FÉRFI FEHÉRNEMŰEKET ÉS NYAKKENDŐKET,
nagy raktár

SIRKOSZORUKBAN.
Női ruhák elkészítetését saját szövetemből elvállalom.
Mintákat kívánatra bérmentve küldöm.

STEINER ÉS WITTMANN
Főpiacz, Miskolczyné urnő házában, a vármegyeháza mellett.

ÜZLET.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Debreczenben

STEINER és WITTMANN

törvényesen bejegyzett cég alatt, a főpiaczon, a vármegyeház mellett Miskolczyné-féle házban,

női- és férfidivat-üzletet

nyitottunk; ezen üzlettel kapcsolatban dúsan felszerelt raktárt tartunk férfi és nő divat-, rövid, szövött és
bélés, továbbá csipke és paszmány-árak, valamint férfi-, női és gyermek-fehérneműek chiffon, vászon és
kanavaszok, saját készítményű rajzolt, megkezdett és himzett kézi munkákból ugyszintén csipke és szövet
függönyök, valamint mindenféle kézimunkához szükségesítő kellekekből.

Minden cikk a megjegyzett szabott áron adatik el.

Támaszkodva évek hosszú során át elsőrendű fővárosi cégeknél szerzett tapasztalatainkra, bizto-
sitjuk a nagyérdemű közönséget, hogy pontos, szolid kiszolgálás által, valamint dúsan felszerelt, a legfoko-
zottabb igényeknek és a legujabb divatnak megfelelő raktárunk segélyével mindent el fogunk követni, hogy
nagyrabecsült vevőink teljes bizalmát és meglegedését kiérdemeljük.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN.

A helybeli piacon több ízben
előfordult végeladásokkal szemben, —
ne hogy t. vevőink ezáltal befolyá-
solva legyenek, — elhatároztuk, hogy
az ugy is tulhalmozott raktárunkon
levő árucikkeink nagyrészt

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁSRA

bocsátjuk.

Tudatjuk tehát a n. é. közönség-
gel, hogy a mai naptól kezdve, a rak-
tárunkon levő

Ruhakelméket, Flanelleket,
Barchenteket (velez),
Cretonokat, atlas, satinokat,
batisztokat,
Tricot derekakát,
Szőnyegeket,

Ágy- és Asztalterítőket,
Jutte és szövet függönyöket,
valamint
Férfi gyapjuszöveteket,

gyári áron alól
árusítjuk el,

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA

Privát szabászati tanfolyam megnyitás,

A nagyérdemű közönség becses tu-
domására hozom, hogy szeptember 15-től
fogva, NŐI SZABÁSZATOMMAL kapeso-
latban egy

privát szabászati tanfolyamot
nyitottam,

a hol minden növendék, hat hét alatt, a
mértékvevésben, szabászati rajzban és sza-
básban tökéletes oktatást nyerhet.

Belépés mindennap történhetik.

Egész szabászati díj 12 frt 50 kr.

Minden növendék a legujabb bécsi
Chablon (methodus) szerint tanulja a sza-
bást. Felvételek üzletemben történnek.

Teljes tisztelettel

PLANK ÁGOST

női divat, szövő és rövidáru üzlete
és női szabászata

DEBRECZEN,

főtér, Bika szállodával szemben.

Külön órák is adatnak kívánatra a szabásban.